

Konferanse om psykisk helse, religion og kultur

Viken senter for psykiatri og sjelesorg skal i samarbeid med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) Nord og Utlendingsdirektoratet (UDI) Regionkontor Nord arrangere en konferanse med temaet "Enslige mindreårige og unge flyktninger – integrering, mestring og samhandling". Dette er den fjerde årlige konferansen som arrangeres der bakteppet for tema er psykisk helse.

Målsetting: Konferansen skal være et bidrag til kompetanseheving for offentlig ansatte som gjennom sitt arbeid møter enslige mindreårige og unge flyktninger og asylsøkere, og de utfordringer denne gruppen har med psykiske problemer, annen kulturell/religiøs bakgrunn og integrering, mestring og samhandling i bosetting.

Målgruppe: Målgruppen for denne konferansen er ansatte i asylmottak, kommunehelsetjenestene, psykiatrien, politiet, voksenopplæringen og andre som jobber med asylsøkere, flyktninger og innvandrere i kommunene.

Antall: Konferansen vil ha plass til 160 deltakere.

Når/hvor?: Konferansen går av stabelen 12. og 13. oktober 2009. Konferansen arrangeres i Narvik på Quality Hotel Grand Royal.

Kursavgift: kr 1500

Bakgrunn for valg av tema: Vi ønsker på denne konferansen å fokusere på forebygging og håndtering av psykisk sykdom og atferdsproblematikk hos unge mennesker som kommer til Norge, og har en annen bakgrunn enn vår vestlige kultur. Hva er tabuer? Hva kan føre til små konflikter, hva kan føre til store konflikter? Hva begrenser og hva fremmer mulighetene for god behandling, integrering og mestring? Hvordan kan man tilrettelegge for god samhandling i bosettingen av denne gruppen?

Metode: Konferansen skal bæres av foredrag som tar opp ulike tema knyttet til psykisk helse, religion, kultur og erfaringer fra prosjekter.

Foredragsholdere/innhold: (rekkefølgen er tilfeldig)

Innleder: Reidar Hjermand, Barneombudet.

Foredrag: Karin Harsløf Hjelde, Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse, NAKMI:

Tittel: *Ressurser og problemer - om enslige mindreårige flyktingers sammensatte livssituasjon og behov, sett fra deres ståsted*

Et økende antall mindreårige flyktinger fra krigsherjede land kommer til Norge uten mor eller far. I hvor stor grad de blir gjenforent med sine foreldre avhenger av hvilken verdensdel de kommer fra. Det finnes eksempler på at barn helt ned i 5–6-årsalderen står alene på Oslo sentralstasjon. De kjenner kanskje ikke et menneske i Norge, og snakker ikke språket. De har gjennomlevd krig, organisert vold og en flukt, og skal nå vokse opp i et fremmed land uten omsorg fra sine foreldre. Hvordan går det med disse barna? Dette spørsmålet var sosialantropolog Karin Harsløf Hjelde interessert i å få svar på. Harsløf Hjelde har fulgt 116 flyktningbarn som Oslo kommune tok imot i perioden 1992–98. Feltarbeidet har foregått ved Flyktningekontoret i Oslo. Foredraget vil være basert på rapporten ”Kultur, slekt og mestring – en evaluering av arbeidet med enslige mindreårige flyktinger i Oslo.

Foredrag: Abdullahi Mohamed Alason, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet Sør

Tittel: *Enslige mindreårige – hvem er de?*

Da Alason landet på Fornebu med 100 dollar, to skjorter og en tannbørste av tre, trodde han snøen var hvit asfalt. Som 17-åring flyktet han alene til Norge fra Somalia. Alason har fortalt om livet sitt i boka «Flykt, min sønn - flykt!» som er ført i pennen av Liv Mørland. Selv om det ikke var slik de første årene, går han i dag inn i kategorien suksessinnvandrere. (Utdrag fra intervju med Dagbladet, 30.01.06) Alason vil i sitt foredrag fortelle om egne erfaringer som ung, enslig flyktning i Norge, og hva som skal til for å lykkes med integreringen av denne gruppen i det norske samfunnet. Alason arbeider nå i IMDi Sør.

Foredrag: Brit Oppedal, prosjektleder UngKulprosjektet

Tittel: *Enslige mindreårige flyktinger: Belastninger og ressurser etter bosettingen*

Ungdom, Kultur og Mestring, UngKul, er en undersøkelse ledet av Brit Oppedal, ved Folkehelseinstituttet, Divisjon for Psykisk Helse som studerer utviklingsforløp fra risiko til god tilpasning eller til psykiske problemer og lidelser blant barn og unge med ulik etnisk bakgrunn. Ett av UngKuls mange delprosjekter er ”Sosiale nettverk, mestring og psykisk helse blant ungdom som har kommet til Norge som enslige mindreårige asylsøkere”. Målsettingen med prosjektet er å få systematisk kunnskap om langsiktig psykologisk tilpasning og sosial integrasjon hos en gruppe innvandrere med særlig høy risiko for ensomhet, problematferd og psykiske vansker.

Studien inkluderer om lag 400 ungdommer fra Somalia, Irak, Sri Lanka og Afghanistan og mange andre land som har kommet til Norge som enslige mindreårige

asylsøkere. Datainnsamlingen startet i 2006, og barna og ungdommene blir fulgt i fem år.

Fra fagmiljøene som jobber med EM-ungdom blir det påpekt at mange av barna og ungdommene fungerer bra, men man vet for lite om hva som karakteriserer de velfungerende barna og hva som eventuelt skiller dem fra barn som har større vansker i tilpasningsprosessen. Dette vil Folkehelseinstituttets UngKul prøve å få svar på. Brit Oppedal vil i sitt foredrag fokusere på hvilke problemer EM-ungdommene opplever, og hvordan de mestrer dem.

Foredrag: Kjersti Børsum

Tittel: Språk og atferd – hva forteller det oss om kultur og religion?

Hun vil også ha et foredrag med følgende tittel:

Kommunikasjon og konflikthåndtering i arbeid med integrering – hvorfor er det så vanskelig?

Børsum har mastergrad i RESA, "Religion og samfunn" ved Teologisk fakultet UIO, og fra tidligere en Cand. mag. grad, med fagkretsen Sosialantropologi, Religionshistorie og Midtøsten- og Nordafrikakunnskap.

Børsum driver i dag sitt eget firma med kurs og veiledning. Hovedområdene er kulturkunnskap, flerkulturell kommunikasjon, religionsdialog og systemisk konflikthåndtering. Et av de kursene hun tilbyr er kulturcoaching som er en erfaringsbasert trening

spesielt tilpasset de som arbeider med integrering av flyktninger og innvandrere. Fokus er på samtaleteknikker og kommunikasjonsferdigheter samt hvordan få frem de beste ressursene i seg selv og andre i en flerkulturell hverdag. Hun benyttes som løsningsfokuset veileder for kommunale og statlige etater, private bedrifter og enkeltpersoner.

I tillegg vil også følgende foredragsholdere delta:

Anita Neslin, psykolog på Traumeteamet ved Viken senter for psykiatri og sjelesorg. Neslin har også i mange år arbeidet som veileder for personell ved flyktningsmottak. Hun jobber også som kursleder ved

Sigrid Rasmussen, leder for miljøtjenesten Flybo, Hamarøy kommune.

Asbjørg Johnsbøen, avdelingsleder for opplæring språklige minoriteter ved Indre Troms videregående skole på Sjøvegan.

Anders Lundesgaard, psykologspesialist ved Fagteam flyktningshelse og tvungen migrasjon, Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging Nord.

Avslutning og oppsummering av konferansen: Dulo Dizdarevic og Bjørn Fridfeldt.

Kontaktpersoner ved UDI Regionkontor Nord: regiondirektør Bjørn Fridfeldt (76 96 58 21/901 66 209), rådgiver Margareth Heitmann Rasch (76 96 58 27)

Kontaktpersoner ved Viken senter: Førstekonsulent Hilde E. Grønaas (77 18 99 44/990 34 470), Direktør Jon Henrik Wien (77 18 99 01/900 94 910)

Kontaktpersoner ved IMDi Nord: Leder Dulo Dizdarevic (412 61 775)